

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

ČERNENKO IRGI PREZIDENTAS

Balandžio 18 d. Konstantin Černenko buvo išrinktas į Sovietų Sąjungos prezidento vietą. Tokiu būdu dabar jis, kaip ir prieš jį Andropov'as, turi visus tris titulus ir Sovietų istorijoje yra trečias toks asmuo. /Titulai-Komunistų Partijos Generalinis Sekretorius, Sovietų Sąjungos prezidentas ir Gynybos Tarybos Pirmininkas/. Andropov'ui pasiekti šių titulų reikėjo 7 mėnesių po atėjimo į valdžią, Brežnev'ui net 13 metų, o Černenko- tik 2 mėnesių.

Kaip prezidentas, dabar Černenko turi teisę susitikti lygiomis su kitų valstybių prezidentais. Kitokios reikšmės šis titulas neturi, nes Sovietų sistemoje, visose srityse valdo viena-komunistų-partija.

Vienbalsiai 1500 Augščiausiojo Sovieto/vienpartinio "parlamento"/ nariai patvirtino prezidentu Černenko 72m., ir Michail Gorbačev'a, 53 m., jo padėjėju. Pastarasis buvo pagrindiniu jo konkurentu ir Andropov'o favoritu.

ATNAUJINAMA BERLYNO SIENA

Iš Vakarų Vokietijos pranešama, kad Rytų Vokietijos vyriausybė įsakė atnaujinti sieną, skiriančią Rytų Vokietiją nuo Vakarų Vokietijos. Atnaujintoji bus trijų metrų aukščio, sustiprinta metaliniais rėmais su išgalastais kampais. Juos palietus, pasigirs alarmai sargybinių bokštuose, kurie randasi kas 460 metrų atstume.

Vakarų Vokietijos vyriausybė jau nuo seno ir dažnai yra reikalavusi nuimti minas ir kitokius spąstus, kurie sužalojo ir užmušė nemažą skaičių R. Vokietijos gyventojų, bandžiusių perbėgti į Vakarus.

IZRAELIO MOKSLININKAS IŠVYSTĖ MAGNETINĘ JĖGAINĘ

Herman Branover, Negevo Ben-Gurion Universiteto profesorius, gimęs Rusijoje, 15 metų laukė leidimo išvykti iš Sovietų Sąjungos. Sumokėjęs \$40.000, jis gavo leidimą išvykti į Izraelį 1972 metais.

H. Branover buvo pirmasis sukonstruavęs efektyvų modelį Vakaruose, kuris su minimumu medžiagos gali pagaminti elektros energiją iš bet kokių šilumos šaltinių,

sumažinant įprastinių kuro medžiagų naudojimą vienu trečdaliu.

Netolimoje ateityje, ateinančiame dešimtmetyje, jo sistema, anot išradėjo, galės būti naudojama industrinių įmonių, palengvinti didžiausio elektros sunaudojimo periodus, tolimose vietovėse esančiose įmonėse ir vidutinio didumo įmonėse.

JAV-se kai kurios įmonės, P. Afrikos plieno kompanijos ir Izraelio chemikalų koncernai domisi ir numato naudoti tokias magnetines jėgaines.

JEAN CRETEN RADIO PROGRAMOJE

Liberalų rinkiminių kandidatų, dabartinis Energijos ministeris Jean Chretien, CKAC Montrealio radijo interviu metu pareiškė, kad buvo patenkintas šiltu priėmimu Ontario liberalų Toronte. Jis atsisakė komentuoti kritiškas pastabas, kurias gavo kitas kandidatas-John Turner, dėl neapmokėtų mokesčių jo vadovaujamos farmacinės įmonės.

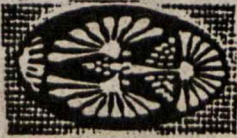
Min. J. Chretien aiškiai paskelbė savo nuomones kai kuriais klausimais pasikalbėjime ir po to, susitikęs su žurnalistais:

a/ valstybės biudžeto deficite, numatomam 1984-85 m., jis nemato nieko blogo; jis nemano, kad deficito programą galima išspręsti tik subalansuojant knygas; kanadiečiai į taupymo sąskaitas sunašė dvigubai tiek, kiek amerikiečiai ir todėl Ottawa turinti naudoti deficito finansavimui/skirtas sumas, kad mūsų doleriai neišskeltų į JAV-bes. Taip pat pridėjo, kad japonai-pagarsėję savo gera administracija-taip pat pasižymi didžiausiu deficitu per capita /pagal kiekvieną gyventoją/ industrializuotų valstybių tarpe pasaulyje.

b/Numatąs ekonominio gyvenimo atkūtimą, tačiau vis tiek darbų kūrimas būtų jo pirmasis rūpestis, jei liberalai jį išrinktų savo vadu ir- konsekvenciškai-min. pirmininku birželio 14-17 d. d. konvencijoje Ottawoje.

c/ Kuomet radijo programos apklausinėtojas P. Pascau sugestionavo, kad vyriausybės turėtų pradėti mažinti mokesčius ir išlaidas viešiesiems reikalams, jis atsakė: "Pasakykite man, kurioje srityje mes per daug išleidžiam pinigų? Ar norėtumėt, kad sumažintume nedarbo pašalpas, ar pensijas?"

MIELIEMS BENDRADARBIAMS, RĖMĖJAMS, SKAITYTOJAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS PASAULYJE LINKIME NAUJŲ JĖGŲ, NAUJOS VILTIES, KAD GĖRIS LAIMĖTŲ PRIEŠ BLOGĄ ŠIOJE DŽIAUGSMINGOJE PAVASARINĖJE ŠV. VELYKŲ ŠVENTĖJE.

E. Marčiulionienė: PAVASARIS

jas?"

d/ J. Chretien nemano, jog liberalai turėtų laikytis tradicijos rinkti savo vadus rotacine tvarka anglų arba prancūzų. "Turėtų būti eilė ne anglui ar prancūzui, bet tinkamiausiam tam darbui asmeniui", -atsakė jis.

Šiuo metu į Kanados ministerio pirmininko vietą kandidatuoja 6 asmenys.

KVEBEKIEČIAI REMIA PRĄSYMĄ ATSIKVIETI Į LENKIJOS

Quebec'o Darbo Federacija ir Verslo Unijų Federacija, Kazimieras Cebula pradedant 18-tą bado streiko dieną, išsiuntė telegramas Lenkijos ambasadoriui, kad leistų atvykti jos sūnui su šeima iš Lenkijos į Montrealį. Ji yra 51 m. amžiaus, jos vyras neseniai mirė.

Bendrastreikininkė Ewa Szypura, 30 m., jau išgavo leidimą atvykti pas ją savo vyrui ir 10 metų sūnui, kurių ji laukė 3 metus. Palaikydama savo tautietės prašymą ir pasiryžimą, ji toliau badauja kartu su ja prie Lenkijos Ambasados durų, Pine Ave.

K. Cebulai pradėjus 22-r2 bado streiko dieną, Lenkų Kongresas Montrealyje yra išdalinęs tūkstančius lapelių su informacijomis ir kviečia visus jungtis į eiseną, kuri prasidės balandžio 18 d. Dominion Aikštėje, 7 v. v. ir žygiuos iki Lenkijos Ambasados.

K. Cebulai pradėjus 22-r2 bado streiko dieną, Lenkų Kongresas Montrealyje yra išdalinęs tūkstančius lapelių su informacijomis ir kviečia visus jungtis į eiseną, kuri prasidės balandžio 18 d. Dominion Aikštėje, 7 v. v. ir žygiuos iki Lenkijos Ambasados.

VIETNAMO KARIUOMENĖ PUOLA KAMBODIJĄ

trijųse frontuose, praneša iš Thailando. Kambodijos sukilėliai nori atsikratyti įsiveržusių į jų teritoriją komunistinių vietnamiečių karių. Pasinaudojęs Kambo-dijoje švenčiamais Naujais Metais, Vietnamas surengė stiprią ataką. Iš Thailando pranešama, kad 75.000 pabėgėlių iš Kambodijos atvyko į Thailandą.

Dalis ŠOKIŲ ŠVENTĖS Rengimo Komiteto narių. Iš kairės: Jadvyga Reginienė, dr. Viktoras Stankus ir Bronius Kazėnas.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

• TAUTINIŲ ŠOKIŲ VII-TOJE ŠVENTĖJE DALYVAUS APIE 50 VIENETŲ su DAUGIAU KAIP 2.000 ŠOKĖJŲ! ŠVENTĖ VYKS PIRMĄ KARTĄ NE CHICAGOJE. LIEPOS 1 d., sekmadienį, CLEVELAND'o PRIEMIES ČIO RICHFIELD KOLIZIEJUJE įvyks VII-TOJI LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ.

JĄ RENGIA JAV ir KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ir LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ INSTITUTAS.

ŠIOS ŠVENTĖS ŠOKIŲ DIREKTORĖ PAKVIES TA Jadvyga REGINIENĖ iš Rochester'io, NY, kur ji yra tautinių šokių grupės LAZDYNAS vadovė ir nuo 1950 m. Amerikoje ėmėsi šokių vadovės darbo.

IKI ŠVENTĖS LIKO DŪ IR PUSĖ MĖNESIO. ŠOKĖJŲ ENTUZIAZMAS DIDELIS, VADOVŲ TAIP PAT. TOKIO PATIES TIKIMASI IR LAUKIAMA IŠ VISŲ KITŲ LIETUVIŲ!

v i č i u i. Toksai "tarybinis žurnalizmas" labai primena nacių spaudą, kuri paprastai aprašydavo hitlerinės sistemos kritikus ar oponentus, kaip patalogiškus iškrypėlius ar "Untermenschen"- "požmogius".

Kaip įprasta tokiuose straipsniuose, tęsia ELTA, kaltinamojo pažiūros ir argumentai beveik visiškai ignoruojami arba iškraipomi. Iškalbus ir logiškas kunigas, pasižymėjęs stipria argumentacija, "Tiesos" straipsnyje vaizduojamas, kaip sumišęs, "priremtas prie sienos" apgavikas, kuris nežino kaip atsakyti į standartinius valdžios iškviestų liudininkų melus. Idealistas, žinojęs kas jį laukia už drąsų žodį ir elementarinių žmogaus teisių gynimą, paverčiamas cinišku demagogu, kurio pagrindinis motyvas-gobšumas. Beginklis kunigas, apsišarvavęs vien savo tikėjimu, virsta demonišku samokslininku, iškėlusiu "vėzdą prieš tarybinius žmones ir norinčiu nuversti tobulą tarybinę sistemą".

"Mūsų valstybė niekad neeis", rašo "Tiesa", "kad įvairūs svarinskal ir tamkevičiai terorizuotų žmones... nesutinkančius su jų ideologija ar pažiūromis". Šitame sakinyje aiškiai atsispindi "brandaus socializmo" dialektika. Pirmiausia, oponentai nužmoginami, rašant jų pavardes mažosiomis raidėmis. Jų protestai prieš mokyklos piktnaudojimą ir tikinčiųjų persekiojimą vadinami mokytojų "terorizavimu". Ir, galiausiai, sovietinė valdžia, tildanti ir naikinanti visus, kurie nesutinka su jos ideologija, tokiu teroru apkaltina nuteistuosius kunigus.

"Tikrosios Sigitos Tamkevičiaus teismo aplinkybės paaiškės iš savilaidinės spaudos", rašo ELTA. "Bet ir melagingas "Tiesos" straipsnis yra gyvas įrodymas, kad lietuvių savilaidinė spauda bei neoficialios organizacijos yra paveikšios ir sovietinį informacijos aparatą. Dar prieš keletą metų sovietinė spauda visai nutylėdavo lietuvių patriotų teismus arba juos aprašydavo keliems mėnesiams praėjus. Tokių teismų smulkus ir faktiškas aprašymas savilaidoje privertė ir "Tiesą" pasitempti ir greičiau į juos reaguoti. Nepasikeitė tik oficialusis melas".

LENKŲ ARKIVYSKUPAI MINI LIETUVIŲ PERSEKIOJIMĄ

"laisvės Radijas" pranešė, kad kovo pradžioje Krokuvos katedroje buvo atlaikytos ypatingos Mišios šv. Kazimiero 500-ioms metinėms paminėti. Mišių metu, arkivyskupas Gulbinovič, kalbėjęs lenkų episkopato vardu, ragino, kad Lenkijoje ir Lietuvoje būtų gerbiamos žmogaus Teisės, Jis paminėjo sunkumus, su kuriais nuo 1940 m. aneksacijos susiduria Lietuvos Katalikų Bažnyčia, ir pridūrė, jog Lietuvoje uždaryta per daug bažnyčių. Arkivyskupas pareiškė: "Melskimės, kad valdžios įstaigos remtųsi teisingumu. Mes taip meldžiamės į savo Patroną už visus kalinamuosius ir persekiojamuosius".

PRANEŠA ELTA:

"ELTA" PASMERKIA KUN. TAMKEVIČIAUS NUTEISIMĄ

ELTOS biuletenis anglų k. gruodžio numeryje išsidėveda mąjį apie kun. S. Tamkevičiaus nuteisimą, pavadintą "Teismo farso auką šmeižia spauda". Vedamasis analizuoja gruodžio 3 d. "Tiesoje" pasirodžiusį Mockuvienės straipsnį "Vienoje rankoje rožančius, kitoje vėzdą".

Anot vedamojo, kaip ir ankstesniame "Tiesos" komentare apie kun. A. S v a r i n s k ą, straipsnio autorė paverčia kaltinamąjį visai žema esybe, juodo nusikaltėlio karikatūra. Taip mėginama pateisinti aršų nuosprendį T a m k e

• KANADOS DARBO IR IMIGRACIJOS CENTRAS SIŪLO PRIIMTI Į DARBĄ STUDENTĄ, STUDENTĘ, KURIE GALI DIRBTI ĮVAIRIUS DARBUS - TIEK SPECIALIZUOTUS, TIEK PAPERSTUS. GALIMA SAMDYTI 3 valandom, 3 dienoms ar 3 mėnesiams. TEL: 283-8411.

Lietuvos Karaliaičio Kazimiero Pagerbimas

3. /tęsinys/

Stepas V A R A N K A

Vėl Lietuvos Sostinėje ir Mirtis Gardine

Jaunojo Lietuvos karaliaičio Kazimiero gyvenimo mįslė iki šiol nėra pilnai išsiaiškinta. Gal būt, ir nebus. Tiesa, yra prof. Zenono Ivinskio parašytas neilgas proginis leidinys, pavadinamas "Šv. Kazimieras", išleistas New Yorke 1955 m. Šiam leidiniui autorius sutelkė medžiagą būdamas Romoje, Vatikano archyve kitais moksliniais reikalais dirbdamas. Laiko varžomas, visos ten esančios medžiagos negalėjo išstudijuoti. Tikriausiai, tos medžiagos ten yra nemažai. Šiek tiek pagrindinių žinių apie karalaitį yra ir "Encyclopedia Lituanica" pirmame tome, psl. 470/72. Mokslinio išsamaus veikalo apie Šv. Kazimierą, Lietuvos Globėją neturime. Reikia tikėtis, kad šiais Kazimieriniais metais jų pasirodys. Svarbiausia, kad toks mokslinis veiklas būtų išleistas ir kitomis kalbomis - anglų, prancūzų, ispanų, italų, vokiečių ir kitom. Išeivijos lietuvių bendruomenė tokį užmojų nuoširdžiai piniginiškai paremtų.

Vilniun Kazimieras grįžo 1483 metais su labai pablogėjusia, silpnėjančia sveikata. Tikslų žinių nėra, ką jis ten veikė, greičiausiai grįžo dėl pablogėjusio sveikatos stovio. Džiovos negailestinga liga jau buvo įleidusi gilius šaknis į jo jauną kūną.

Iš kur Kazimieras, karališkos šeimos narys, galėjo gauti šią užkrečiamą ligą, iki šiol nėra tiksliai nustatyta. Vatikano diplomatas, Z. Ferri tą ligą priskiria karaliaičio labai griežtam asketiškam gyvenimui. Kiti šaltiniai sako, užsikrėtė belankydamas ligonius ir gyvenimo nuskriaustuosius vargšus.

Susrūpinę tėvai ieškojo įvairių būdų sergančiam sūnui padėti. Buvo bandoma net jaunam karaliaičiui surasti žmoną. Tėvai nelaimėję griebiasi ir mažiausios vilties, kad vaiką išgelbėtų. Deja, jokios pastangos nepadėjo. Taip jam buvo lemta likimo, skirta kita misia. Jeigu anuo metu būtų įvykę kitaip, neturėtume savo šventojo Kazimiero. Skelbiama, kad jis mirė 1484 m. Gardine, pakeliui į Krokuvą. Kur tikrai karalaitis mirė - Gardine ar Vilniuje - yra skirtingų nuomonių. Gal būt parinktas Gardinas, nes ten mirė jo senelis Jogaila ir karalius Steponas Batoras. Manoma, kad dalis dokumentų, liečiančių jauno karaliaičio gyvenimą yra dingusių 1527 m., kai Romą buvo užpuolę Karolio V-tojo kariuomenė, plėsdama ir naikindama Romos turtus ir archyvus. Istorijoje tas baisusis aplėšimas yra žinomas kaip "Sacra Roma".

Mirusio karaliaičio Kazimiero laidotuvių apeigas Vilniuje atliko vyskupas Andriejus Szeliga, dalyvaujant visai karališkajai šeimai, didikams, dvasiškiams ir didžiulei miniai žmonių. Lietuva liūdėjo, netekusi jauno karaliaičio,

Rio de Janeiro Lietuvių Veikla

1948 - 1953 m. LAIKOTARPYJE

3. /pabaiga/

VASARIO 16-TOJI RIO DE JANEIRO /1952 m./

Lietuvos Nepriklausomybės šventę Rio de Janeiro lietuviai šventė 16 vasario. Šventės rengėjais buvo Liet. Kat. Bendruomenė ir Sąjunga Dainava.

..... Pamaldų metu giedojo "Dainavos" choras, vadovaujant p. K. Malaiškai ir vargonais akomponuojant atvykusiam svečiui misijonieriui pranciškonui Tėvui Valdomirui Šatui. Bažnyčioje skambėjo giesmės ir himno aidai. Pamaldose dalyvavo min. F. Meieris ir p. Krause, buvęs konsulas Vienoje. Tuoj po pamaldų visi susirinko salėn, čia pat prie bažnyčios. Minėjimą pradėjo "Dainavos" pirmininkas J. Malaiška. Prezidiuman pakvietė F. Meierį, kolonijos kapelioną kun. J. Janilionį, "Dainavos" S-gos pirm-ką J. Malaišką, Liet. Kat. Bendruomenės pirm-ką J. Adomavičių, svečią Tėvą pranciškoną Šatą, kun. F. Jakubauską ir p. p. Audenius.

..... Šventei pritaikintą Brazdžionio eilėraščių deklamaciją p. B. Malaiškienė. Kun. T. Jakubauskas skaitė "Paskutinės dienos Lietuvoje" atsiminimus, pabaigoje žodžių parodykindamas anų sunkių dienų pergyvenimus. Primindamas žuvusius ir dabar žūstančius už tėvynės laisvę, prašė susirinkusius pagerbti juos su susikaupimu, sugiedant "Marija, Marija".

Vyrai dainaviečiai sudainavo "Lietuva brangi" ir kartu su visais dalyviais "Leiskit į Tėvynę".

P. D. Strimaitytė deklamavo Maironio "Atgimusi Tėvynė".

"Dainavos" pirmininkas padėkojęs šventės dalyviams, o jų kai kurie buvo iš toli, pav. p. p. Čičenai iš Porto Alegre kvietė visus prie stalo, kurį paruošė Romualdas Gaulia, pasistiprinti vyno stiklu ir sausainiais.

Minėjimas praėjo nuoširdžiai lietuviškoj nuotaikoj ir paliko dalyviams gilaus įspūdžio. Koresp.

PADĖKA

L. K. Bendruomenės vadovybė taria savo nuoširdų ačiū visiems Motinos Dienos iškilmų dalyviams, o ypač, prisidėjusiems prie paruošimo ir įvykdymo:

Dvasios vadui kun. J. Janilioniui už pamaldas ir pilietinio akto pravedimą;

"Dainavos" choro vedėjui p. Jonui Malaiškai ir visiems choristams už pagidėjimą bažnyčioj ir padainavimą salėj;

Poniai Bronei Malaiškienei už gražią paskaitą ir jos dukrytei už deklamaciją;

P-lei Danguolei Strimaitytei už deklamacijas.

Ponui Vytautui Petroniui už gražių atsiminimų atspausdinimą.

P. p. Kl. Bernatavičiui ir Br. Žvironui už rinkliavos pravedimą. Ačiū visiems!

MOTINOS DIENOS IŠKILMĖS

/Iš "Mūsų Lietuva", 1952 m. gegužės 24 d./

Rio lietuviai atšventė Motinos Dienos paminėjimą gegužės 1984. IV. 19

kuris pajungė visų širdis.

Paskutiniu laiku, 1972/73 m. Lenkijoje, Vavelio pilyje, Šv. Kryžiaus koplyčioje, mokslininkų komisija buvo atidariusi karalienės Elzbietos, karaliaičio motinos, karstą. Pagal protokolą, palaikų tyrinėjimai rodo: moteris buvo aukšta - 165 cm., turėjo šiek tiek kreivą nugarkaulį - greičiausiai pasekmė tuberkuliozės, krūtinė įdubusi, veidas nesimetriškas, siauras ir pailgas, dešinė pusė nevisai išsivysčiusi, dantys nelygūs, iškraipyti, didelės akys, nosis vidutinė. Portretėlis, kuris buvo pasiūstas būsimam vyrui, Lenkijos karaliui, buvo labai išdailintas. Galbūt jaunas karalaitis Kazimieras paveldėjo iš motinos jos jaunystėje turėtą ligą, kurią tik dabar mokslininkai dailinčiai ją turėjusią...

Jaunuoliui skirtas Dangiškasis Sostas

Po mirties, karalaitis Kazimieras buvo perkeltas į jo tėvo 1484 m. vidurvasarį įsteigtą katedroje "amžinąjį anniversaryum", rašo prof. Ivinskis. Vilniaus miesto gyventojai greitai pradėjo lankyti karaliaičio poilsio vietą ir melstis prie jos. Jo garbinimas sparčiai plito. Laikui bėgant, žmonės pradėjo skelbti, kad jie yra sulaukę stebuklų. Vatikane yra rastas dokumentas apie mirusio karaliaičio garbinimą, dar nesuėjęs 20 metų po jo mirties. Buvo jau susidariusi tvirta nuomonė, kad jaunasis Kazimieras miręs "in odore sanctitatis" - šventojo garbėje. Procedūra pasiekti šventojo titulą-dangiškąjį sostą - yra ne paprastai komplikuo.

Kandidatas į šventuosius turi turėti savo sąskaitoje mažiausiai du stebuklus. Komisija - "advocatus diaboli" - ir "advocatus Dei" - velnio ir Dievo "advokatai" nagrinėja kuo smulkiausiai būsimo šventojo gyvenimą ir jo padarytus stebuklus. Nėra atsižvelgiama, ar kandidatas į šventuosius gyvendamas šioje žemėje buvo karalius, elgeta, dvasiškis ar kariškis. Paskelbti šventieji yra tik tarpininkai, prašant Dievo pagalbos. Taip šioje mūsų "ašarų pakalnėje" susiklostė, kad bemaž kiekvienas luomas ir profesija turi savo patroną dangiuje. Lietuviai tauta iš 2600 palaimintųjų ir šventųjų turi tik vienintelį šventąjį - jauną karalaitį Kazimierą, kurį mūsų kaimynai lenkai nori padaryti lenku. Tiesa, popiežius Paulius V, 1621 m. paskelbė, kad Šv. Kazimiero kultas yra visuotinas.

Kai į Vilnių grįžo Žigimanto Vazos atstovas iš Romos kun. Grigalius Svencickis su žinia ir atgabenta specialia, raudono aksomo su Kazimiero paveikslu pagaminta "la-barum" vėliava, prasidėjo trijų dienų spalvingos didžiulės iškilmės. Vilniaus Universitete buvo surengtas akademijos. studentų operos ir poezijos šv. Kazimierui pagerbti, vaka-

ras. Mes šiandieną turime geresnes sąlygas surgengti dar iškilmingesnį Šv. Kazimiero pagerbimą. Svarbiausia, būkime tolerantiški religinėje srityje ir vieningi, stiprūs tautinėje. Tai idealas, užtikrinantis ilgą gyvastingumą ir - vairių audrų blaškomai, kenčiančiai mūsų tautai ir mums patiems.

Vilniaus kapitulos nutarimu, 1612 m., prie karaliaičio karsto degė "amžinoji šviesa" - lemputė. Nuo to laiko Šv. Kazimiero kultas pražydo, kaip ankstyvą pavasarį švelnūs gėlių pumpurai.

Šv. Kazimiero reikšmė Lietuvai yra labai svarbi, nes jis yra dalis Lietuvos istorijos. Nors likimo jam buvo lemta gimti Lenkijoje, Lietuvoje, savo garsių prosenelių tėvynėje jis rado garbingą žemiškojo poilsio vietą ir dangiškąjį sostą. Lietuvos žmonių rūpesčiu, po ilgų metų jis iškilo į aukštybes.

Toje vietoje, kur dabar stovi Vilniaus Katedra, jo prosenelai meldėsi tankioje girioje savo gamtos dievams. Vėliau, jo senelio Jogailos įkurtoje katedroje, jis surado pomirtinį prieglobstį.

Jaunas karalaitis, būdamas Lietuvoje rūpinosi, kad lietuviai nepasiduotų rusų įtakai, kad nesituotų su stačiatikiškais, nes tai sudaro tautinį pavojų. Vėliau rusams užvaldžius Lietuvą, buvo uždrausta garbinti Šv. Kazimierą. Po III-iojo padalinimo Lietuvos-Lenkijos valstybės 1795 m., Šv. Kazimiero puiki bažnyčia buvo paversta cerkve.

Tai ryškus ženklas, kad jaunasis Sv. Kazimieras rusams yra "pavojaingas". Tai rodo jo palaikų "ištrėmimas" iš jo pomirtinės tėviškos. Lietuvos karalaitį Šv. Kazimierą rusai stengiasi pristatyti kaip menką asmenį, neturintį Lietuvos gyvenimui jokios reikšmės.

Iškilmingas Pagerbimas Romoje

Romos iškilmų pagrindinė esmė yra religinė. Roma yra pasaulio katalikų religinis centras. Ten kovo 4 dieną Šv. Petro bazilikoje popiežius Jonas Paulius II atnašavo Mišias, skirtas Šv. Kazimiero pagerbimui. Iškilmėse dalyvavo daug įvairių valstybių diplomatų ir politikų, kurie turėjo gerą progą susipažinti su pavergtos Lietuvos padėtimi. Popiežius tarė tai proga pritaikytą žodį Lietuvai ir visai lietuvių išeivijai. Dalis vykusių iškilmų Romoje vėliau radijo bangomis bus perduota į Lietuvą. Šv. Kazimiero sukakties Romos Komitetas skelbė, kad Romoje vykstąs minėjimas yra skiriamas tik lietuviams ir Lietuvai. Informacija apie šventės eigą svetimtaučiams rūpino si Stasys Lozoraitis, jr. Kovo 4 dieną rinkoje pasirodė specialiai išleistas Kazimierinis pašto ženklas, suprojektuotas dail. R. Viesulo. Jubiliejinį medalį suprojektavo dail. P. Vaskis. /bus daugiau /

S-gos "Dainava" Rio de Janeiro aktyvistai, kurie uoliai dalyvauja kultūriniam kolonijos gyvenime. S-gai pirmininkauja J. Malaiška. Tautiniams šokiams parengimų metu akomponuoja St. Dutkus.

gužės 11 d., kuris praėjo ypatingai jaukia nuotaika.... Dainaviškių vedamas choras giedojo per mišias lietuviškas giesmes, kurios šiuo syk ypatingai žavėjo maldininkus savo skambumu.

Antrąją iškilmų dalį sudarė pilietinis aktas, kuris buvo atliktas tuoj po pamaldų gretimoj prie bažnyčios salėj. Šį aktą atidarė kun. J. Janilionis pakviesdamas prezidentui - man seniausią motiną p. Užrulę Gaulienę ir seniausią tėvą p. Klemensą Bernatavičių, kuriems pritarė susirinkimas karštais katučiais.

Programoj pirmoj vietoj ėjo p. Bronės Malaiš - kienės paskaita apie Motinos dienos reikšmę, kuri gražiai buvo pažvairinta atatinkamu eilėraščių, išspausdama ne vienam klausytojui tyrą, kaip krikščionis, motinos mėlės asarą. Publika atsidėjojo prelegentei karštais plojimais,

Antras programos numeris sudarė netikėtai gilaus įspūdžio. Mažytė p. p. Malaiškų dukrytė Gražina išėjusi padeklamuoti eiles ir vos pradėjusi taip susigraudino močiutės vardą tardama, kad apsiplieski ašarėlėmis, puolė į savo motinos glėbį; publika jai plojo rasotom akim.

Gražiai deklamavo atatinkamas eiles, jau nekartą scenoje pasirodžiusi p-lė Danguolė Strimaitytė.

"Dainavos" vyrų choras sudainavo dvi motinoms dedikuotas daineles, kurias tai dieną specialiai paruošė ir išmokino vedėjas-muzikas p. Jonas Malaiška,

Paskutiniu programos numeriu ėjo prezidentumo p-ko kun. J. Janilionio padėkos žodis dalyviams kartu su eiluota dedikacija Motinai, kuriam buvo sukeltos nemažos ovacijos.

Pilietinis Motinos Dienos aktas buvo baigtas visų da-

/Rio de Janeiro yra Brazilijos didmiestis, ligi 1960 m. buvęs Brazilijos sostine. Randasi prie didelės Guanabaro įlankos ir dantytą pajūrio su daugybe salų, kurios iškyla aukštomis, stačiomis uolomis. Jo gamtos aplinka, atogrąžinė augmenija, pajūrio lygumos padarė jį vienu gražiausių pasaulio didmiestčių.

Rio de Janeiro įkūrė apsigyvenę prancūzai 1555 m., kuriuos 1560 m. išvijo portugalai ir įkūrė patį miestą 1567 m. Pagal mūsų Enciklopediją, 1961 m. Rio de Janeiro gyvena apie 400 lietuvių ar lietuvių kilmės žmonių. /.

lyvių bendru Lietuvos Himno sugiedojimu.

Publika išsiskirstė pakiliu ūpu; girdėjosi šnekant, kad šis Motinos Dienos paminėjimas buvęs vienas iš įspūdingiausių trumpai ir sklandžiai prarastas. N.

LIETUVOS ATSTOVAS dr. E. Meieris iš Lietuvos pasiuntinybės buvo atsiuntęs gautą laišką ir Federacao das Bandeirantes do Brasil pirmininkės raštą, kviečiantį dalyvauti Federacijos metinėse su reprezentacine programa "Dainavos" Draugijos p-kui Jonui Malaiškai, kviesdamas jį ai po kultūrininką susirūpinusį ir Lietuvos-mūsų Tėvynės gražia reprezentacija, šiuo kvietimu pasinaudoti /RIO DE JANEIRO, 1950. IX. 5/

..... Muzikas Jonas Malaiška, gyv. Rio de Janeiro, išrado patobulintus chromatinus pedalus timpanams. Jo išradimas simfoninio orkestro, kur jisai groja, vadovybės buvo pripažintas tinkamu, ir jisai tuoj gavo užsakymą tuos pedalus pagaminti. Gavo užsakymą ir Sao Paulyje. Jis pats juos ir gamina."

Apie lietuvių radijo programoje išpildytą koncertą atsiliepė palankiai Correio da Manha 1949 m. vasario 16 d. Rio de Janeiro, pasigėrėdami lietuvių chorų, kuriam vadovavo J. Malaiška, išpildžiusių lietuvių liaudies dainas.

Tai gi, pažvelgus į praeitį, tikrai malonu prisiminti ir pasidžiaugti nuveiktais darbais. Tačiau mūsų Himno žodžiai "Vienybė težydi" nevisuomet pasiekia kiekvieno lietuvių širdį. Gaila, nes tikrai vienybėje galybė.

Teisius.

3 psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

DAIL. ANASTAZIJOS IR ANTANO TAMOŠAIČIŲ PARODOS

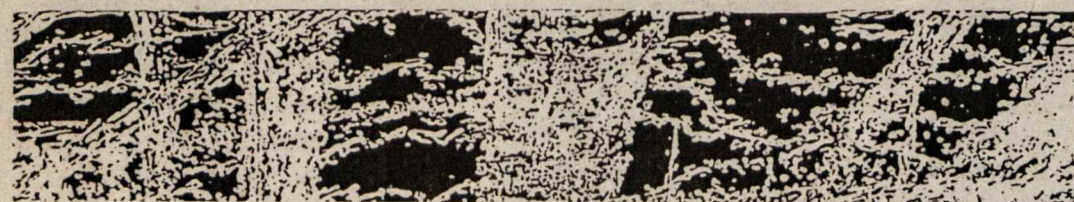

SIBLEY'S WARD GALLERY,
ROCHES TER, NEW YORK, balandžio 12-21 d.d.
vyksta dail. Anastazijos TAMOŠAITIENĖS kilimų, litografijų ir tautinių drabužių PARODA.

Savitu stiliumi, ši iškilioji lietuvių kilimų dailininkė ir audėja tautinių lietuvių drabužių žinovė ir kūrėja, dailininkė - aliejaus ir grafikos technikoje - šioje parodoje yra patiekusi 26 kilimus gobeleno technika ir 4 rišti -nius. / Ji yra išaudusi apie 80 kilimų įvairia technika / ; 10 litografijos darbų ir 8 įvairių Lietuvos sričių tautinių drabužių.

Parodos kataloge Juratė D. Kaminskas, Ph.D. Queens Universiteto profesorė, taip rašo apie dail. Anastaziją TAMOŠAITIENĘ:

Beveik tuo pačiu metu, ROCHES TERYJE, NY, St. George Hall, 555 Hudson Avenue balandžio 14-15 d.d. vyko jos DAILĖS PARODA. Čia buvo patiekta allejumi darbų - 10, guašo technika - 10 ir grafika - mišria technika - 20 darbų. Temos - daugiausia gamtos išpūdžiai, arba tik užuominos abstrakčių temų - "Ižambinės linkmės", "Spalvų žvilgsniai", "Sąspalvių šaltinis", "Iginiai šešėliai", "Spalvų tėkmės". Kataloge - Kazio Veselkos aptarimas "Anastazijos Tamošaitienės Parodos Paraštėje".

The source of Tamosaitis' imagery is not nature, but a world of fantasy nurtured by his deep roots in the folk art and lore of Lithuania. In his youth, Tamosaitis was immersed in a centuries-old environment of colourful, hand-painted carpentry, wooden wayside shrines, hand-carved figurines, and, above all, exquisite hand-woven textiles in deep, glowing and contrasting shades. He would observe the folk painters and carvers patiently recreate the time-worn motifs in an endless litany of visual forms. As a young man Tamosaitis mastered their crafts and became a specialist on folk art, writing and gathering collections for ethnographic museums.

Folk art thus became an essential part of Tamosaitis' being; and when he began to paint, it worked upon his imagination. But where the folk craftsman is content to carve his figures or weave his patterns in unending reiteration, Tamosaitis uses these ancient symbols and motifs as a source of inspiration in the development of independent images and new forms.

Tamosaitis' subjects are thus based on themes and images derived from legends, myths and tales. These images often disclose a world of everyday reality, but sometimes they unfold a cosmic fantasy of stars and suns flowing rhythmically in a self-defined universe.

The style of the paintings varies, but in the majority of Tamosaitis' works, the pictorial motifs are enmeshed within a vibrant, bristling line superimposed upon a band of black shadow, angular and carefully controlled. The lines, and the planes of deep, glowing colour which they enclose, do not advance or recede in depth, but maintain a two-dimensional surface quality. Like the translucent, angular patterns of frost on a pane of glass, lines and shapes weave in and out of each other. Some recent works, however, avoid the line and shadow principle and exhibit softer shapes which seem to glow in a halo of their own light.

Tamosaitis does not develop volumes in an illusionistic space. Rather, pulsating colour harmonies, combinations of contrasting warm colours and cool background shades create a resonant effect, a tension between colours, between colours and line. His compositions, whether linear or soft, exhibit a self-containedness, a concern for relating pictorial elements to the overall format, a decorative principle not alien to folk art. These unique combinations of colour, line and shadow merge together in a mood of solemn stillness and a sense of harmony with life.

In his search for a new idiom, Tamosaitis reveals his discontent with conformity and with the "academy" of art that acclaims novelty of technique over and above sincere self-expression and an awareness of cultural continuity.

Joan Vastokas
University of Toronto

/Tekstas iš šios parodos aplanko/

KINGSTON MIES TO BIBLIOTEKOJE. 1984 m. kovo 19 iki balandžio 13 d.d. vyko dail. Antano TAMOŠAIČIO allejinės tapybos 20 darbų ir 66-ų ekslibrisų paroda.

Kingstono žurnalistė Lynn Rees Lambert aptaria autoriaus ekslibrisus/kas šiame krašte yra nemaža naujiena/ ir Joana Vaštokienė, dirbanti Toronto Universitete- jo allejinę tapybą.

Dail. Antano Tamošaičio sukurtas vienas pirmųjų ekslibrisų yra padarytas Pauliui Galaunei, irgi vienam iš mūsų tautodailės didelių mylėtojų ir tautodailės darbų kolekcionieriui.

From elaborate coffee-table books to the child's collection of nursery rhymes: the first thing all lovers of books do upon acquiring their latest treasure is to claim it as their own.

Ex libris, or bookplate, signifies the ownership of a prized possession. From the Latin for "from the library of" ex libris is a form of graphic art that has been in existence since the dawn of the printed page. An ornate or striking graphic accompanied by the name of the owner not only identifies the book's owner but gives the opportunity to do it with flair.

Bookplates have been in existence since the fifteenth century. The idea originated in Germany and one of the earliest and known bookplates carried the message "Hans Igler that the hedgehog may kiss you." In other words - let those with thoughts of theft beware.

Bookplates have been produced by various methods, including woodcuts, wood engraving, linoleum cut, steel or copper engraving, etching, aquatint, lithography, decorative typography or any of the methods of photographic reproduction.

Not all bookplates are miniature works of art. Some may be a simple "John Doe" while others are adorned by the family coat of arms, religious symbols, scenes from nature or mythical creatures.

For Antanas Tamosaitis, who created his first bookplate 57 years ago, all of his bookplates are original works of graphic art in miniature. Each ex libris is an opportunity for the artist to explore new ideas. In this, his first exhibition of bookplates, Tamosaitis reveals his love of folk art and his use of symbolism.

Since 1927, when he created a bookplate for a friend and fellow historian, Pauliaus Galawnes in Lithuania, Tamosaitis has created over 100 ex libris. The Kingston Public Library will feature 66 bookplates from his personal collection.

In creating a bookplate, the artist first selects his subject. The exhibition features bookplates created for teachers, librarians, fishermen, philosophers, musicians, hunters, weavers and writers, to name only a few. They are all friends of the author: The theme that unites the subjects is their common love of books. Hence, their own bookplate to be pasted into the cover of their favorite books.

Once the subject has been selected, Tamosaitis must then consider what technique he will employ to best create a bookplate. Woodcuts, engraving and lithographs have all been used.

The next stage, and perhaps most important, is the how of going about the work. Style: What sets one artist apart from the other. For Tamosaitis, he favors clean, dramatic lines. Balance is fundamental, be it rhythmical or symmetrical. Symbols are important and folk art is a highly-treasured symbol he employs. The artist wants to see the old traditions remembered. He accomplishes this through his art.

Scenes from nature and textures are integral to his work. Basic is the desire to be aesthetically appealing: a suitable embellishment of the owner's name reflected through art and fit for the flyleaf of the best-loved book.

Lynn Rees Lambert
Staff Writer
Kingston This Week

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

In his book A History of Tapestry W.G. Thomson writes that "the art of weaving in one of the great Arts which Nature by means of instinct or by inculcation of the imitative faculty has taught Mankind" (1) It is generally agreed that the tapestry offers an illustration of this art form in its most perfected and sophisticated state. Tapestry weaving has enjoyed a long and rich history, treasured for its poetic, artistic and historical value. Tapestries have been used to illustrate themes taken from some of the world's great masterpieces: the Bible, the Homeric Epic and the Medieval Romances, or to record history as in the case of the celebrated Bayeux Tapestry. They have been prized by the Greeks, Romans, Egyptians and Copts and Bruges, Brussels, just to name a few, are synonymous with the manufacture of tapestries. With the French Revolution and the subsequent decline of the aristocracy, the demand for tapestries declined sharply but never entirely disappeared, although few were produced during the 19th century. Modern 20th century art, that of Leger, LeCorbusier, heralded the rebirth of the gobelin tapestry technique under the guiding spirit of Jean Lurcat.

Anastazija Tamosaitis along with her husband Antanas Tamosaitis were also pioneers in this field, introducing rug-weaving in Lithuania in the 1930's. Although Anastazija Tamosaitis is strongly influenced by the myths and the legends of Lithuanian folklore, her work moves beyond the bounds of traditional Lithuanian folk art to embrace an almost abstract modernism. In one series of tapestries she celebrates the traditional Lithuanian wedding scenes, evoking the Lithuanian costumes in all their vibrant splendour. In another series, she takes us into the enchanted magical under-water kingdoms of "Eglė, Queen of the Serpents" and "Juratė and Kastytis". Her intention is not so much to portray, as to convey an "impression", a "feeling", much in the fashion of the Impressionist painters. She has woven somewhat a musical-in-the-sense of rhythmical - interpretation of the famous sea legends. A few touches of white enliven the delicate play of blues and greens, which along with the curved vertical lines capture the fluidity of Eglė's underwater world. Water and light fuse together to dissolve the forms of the figures, the trees, the castles that they envelop. The final impression is that of an immaterial world, and it is perhaps this deeply spiritual quality that best characterizes the tapestries of Anastazija Tamosaitis. They appeal to all that is sensation and evocation in our memory: she is interested in portraying the fleeting moment.

The artist harnesses all her creative powers to mold the character of her gobelin tapestries. First of all she prepares a "cartoon" in oils for weaving into tapestry. The fine details of these paintings are always accounted for in the woven design and in some cases the resemblance between the cartoon and the finished tapestry is so striking that it is difficult to distinguish between the two.

To date, Anastazija Tamosaitis has 80 tapestries to her credit. Her work illustrates the role LeCorbusier assigned to the contemporary tapestry: "to become the mural of this age."

J.D. Kaminskas

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

KAUNO MIESTAS AUGA

Rašoma, kad Kauno mieste šiuo metu esama 450.000 gyventojų. Garliavos miestelis jau priklauso Kauno miesto riboms. Išaugo ir prie Garliavos esanti Mas-taičių kaimo gyvenvietė.

o KAUNE per paskutinius 15 metų labai padidėjo telefonų skaičius. Automatinės telefonų stotyse pradėti perjungimai į naują numeraciją. Dabar Kauno telefonai bus iš šešių skaitinių.

● BULGARLOJE išleista Jono Avyžiaus apysaka vaikams "Aštuonetas iš Trepės namų". Į bulgarų kalbą vertė I. Trojanskis.
● GRUZIJOS jaunimo leidykla antra laida išleido Justino Marcinkevičiaus poemą "Siena". Į gruzinų kalbą vertė D. Čarkvianis.

● Raselei Prascevičiūtei praradus abi pėdas nelaimingame atsitikime, ši 4 m. mergytė pergyveno operaciją, geriausių Vilniaus ir Maskvos specialistų dėka, prižiūrima fizioterapistų, jau gali vaikščioti. Gydytojai tvirtina, kad skubi ir labai gera pagalba išgelbėjo mergaitės kojas ir ji visai normaliai toliau vystysis.

ANTANUI ŠABANIAUSKUI JAU AŠTUONIASDEŠIMTA SUKAKTIS

Mažosios scenos dainininkas pradėjęs reikštis 1930 Antanas Šabaniauskas, vėliau iškilęs į estradinis dainininkas, pagarsėjo savo lyrinio dainavimo ir šlagerinių dainų populiarinimu. Jis buvo labai populiarus jau prieš II Pas. Karą ir buvo įrašęs apie 30 plokštelių. Jis apvažinėjo su kitais ano laiko mažosios scenos darbuotojais beveik visus Lietuvos miestus ir miestelius. Dainavo radijone ir operoje.

Po karo, dirbo Valstybinėje Filharmonijoje, ansamblių pasirodymuose. Labai mėgo jį vėliau Vilniaus miesto barų reviu programose.

Jo gimtasis miestas - Jurbarkas surengė jam jaukų pagerbimą praėjusių metų pa-

LIETUVIŲ PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI

- A TBĖGO, KAIP AITVARĄ PASIŽA BOJĖS
- BLAŠKOSI, KAIP LAUMĖ PO JAUJĄ
- CYPĖ PEČIUS - BUS SVEČIAS
- DŽIAUGIAS, KAIP ŽIRGELI GA VĖS
- EINA, KAIP A TIVARAS MEDŽIŲ VIRŠŪNĖMIS
- GRAŽI, KAIP SAULĖS DUKTĖ
- GRAŽUS, KAIP LAUMĖS VAIKAS
- GREITAS, KAIP AITVARAS
- GUDRI, KAIP LAUMĖS AUGINTA
- DUMIA, KAIP RAGANA Į ŠA TRIJOS KAINĄ
- DUMIA, KAIP RAGANIUS, OŽI PASIRALNOJĖS
- KAS SAVE GIRIA, TĄ PERKŪNAS SPIRIA
- KUDIOTA, KAIP RAGANOS ŠIUOTA
- NE TAS MEISTRAS, KUR PRADEDA, BET TAS, KUR PA BAIGIA

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS
IENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

Šiemet prie Kauno senamiesčio Nemunui neužsalus, žiemojo 10 gulbių.

baigoje. Jis pasitraukė į pensiją tik prieš porą metų.

Daugelis išeivijoje esančių atsimena jo "Į mano širdį ruduo atskrido"....

VILNIAUS ŠILTADARŽIS IŠAUGINO CITRINAS

Vienas citrinos medelis, atkeliavęs į Vilniaus šiltdaržį vazonėlyje, ši pavasarį, kartu su keliomis savo atžalomis, išaugino apie 10 didelių citrinų. Tokia egzotika.

"SNAIGĖ 15" ŠALDYTUVAI LAIMĖJO PREMIJAS

Alytaus šaldytuvų gamyklos darbuotojai už buitinio šaldytuvo "Snaigė 15" suprojektavimą Sov. Sąjungos ūkio pasiekimų parodoje buvo apdovanoti medaliais ir piniginių premijomis.

Rašoma, kad per pirmus šių metų du mėnesius įmonėje pagaminta per 50.000 šaldytuvų iš kurių beveik 40 tūkstančių "Snaigė 15" modelis. Jų trečdalis išsiųsta į Kubą, Vengriją, Lenkiją.

MIRĖ KOMP. A. RAČIŪNAS

Vilniuje, po ilgos ligos mirė komp. Antanas Račiūnas, 79 m.

Gimęs Užliaušų km., Panevėžio apskr., mokėsi Panevėžyje, Kaune. Baigęs kompozicijos skyrių Konservatorijoje, kaip švietimo Ministerijos stipendininkas, gi-

PAVASARIŠKA

Pradžiūvo darželis. Diegai pinavijų iš žemės rausvomis galvutėmis lenda. Po kluoną bėgioja marguojanti banda žalių ir palšų drūtasprandžių galvių.

Apvilktą plačia rudine piemenaitę Pakluonėmis karves gainiojas ir griūva, Kelnūkštes lig kelių vaikai atsiraite Suvirto valkoje į klykiančią krūvą.

Ir katinas rimtas iš svirno išėjo, Ir Margis, užlipęs ant priesvirnio, rangos, Ir kvapas gaivinantis priešpiečių vėjo Srūvena į trobą pro atdarus langus.

Taip gera, taip lengva, jauku ant krūtinės, Taip jaučia širdis tą pavasario gandą; Diegai pinavijų iš žemės jau lenda, - Pražys tuoj ir gėlės miškuos pirmutinės.

Klausaus ir tyliu. Spindulių okeane Linksmi vyrurys kažin ką trilliliuoja, Ir prūdas lyg ošia kažkur toluoje, Ir rauda pakluonė pargriuvus piemenė.

Ir juoktis, ir verkti, ir rėkauti noris Po blizgantį, judantį, skambantį orą. Ir linksma, kad senis, skrandais apsikoręs, Jau lopo sodelio suirusią tvorą...

lino studijas Paryžiuje. 1936-1939 m. Kauno Konservatorijoje dėstė muzikos teoriją ir kompoziciją. Sukūrė tris operas: Trys Talismanai, Gintaro Krantas ir Marytė. Visą eilę įdomių sonatų, dainų,

oratorijų. Buvo originalus, sugebėjo naudoti lietuviškųjų sutartinių motyvus orkestriniame plane. Tai vienas giliausių lietuvių kompozitorių.

LIETUVOS CUKRUS

Nepriklausomybės laikais Lietuvoje cukraus gamino tiek, kiek reikėjo krašto gyventojams. Cukrinių runkelių auginimą ūkiuose, cukraus gamybą fabrikuose ir jo pasiskirstymą krašte turėjo savo žinioje akcinė bendrovė "Lietuvos Cukrus". Ji pastatė du didelius cukraus fabrikus, o cukrinius runkelius gaudavo iš ūkininkų, su kuriais darė iš anksto sutartis.

Stambiausias "Lietuvos Cukraus" akcininkas buvo vyriausybė, kuri tą bendrovę ir sukūrė. Beveik visi cukrinių runkelių augintojai - ūkininkai buvo tos bendrovės nariai. Bendrovės darbo vadovavimas visą laiką buvo vyriausybės rankose.

KAIP SENIEJI LIETUVININKAI ALŲ DARĖ

Alė tikras lietuviškas gėrimas tai alus, kurį mūsų senėčiai labai gerai sutaisyt galėjo. Jie davė miežius pirmuoliau dvi dienas markyt, paskui juos pylė į žaką ir tą žaką išilgai išleido ir šiltai laikė. Kad miežiai buvo sudygę, tai jie tą žaką vartė ir ant kakalio džiovino. Tą salyklą smulkiai sumalė ir su verdančiu vandeniu užšutino. Paskui jie į nuleido tą verdantį vandenį ir porą stundų /valandų/ su apyniais virė. Kad jis buvo atšalęs, tai jie mielių uždavė ir uždengė kubilą, kur alus turėjo rūgti. Potam su kaušu nusėmė mieles į kitą sudą ir alų į bertainiukus įkošė.

/Karlas Kapeleris, "Kaip senieji lietuvinkai gyveno"/.

● Kadaisė pasmerkti žmonių elgesiai šiandien - užsitar nauja kontraktus, kad būtų apie juos atspausdintos knygos, susuktos filmos ar televizijos programos...

CFMB

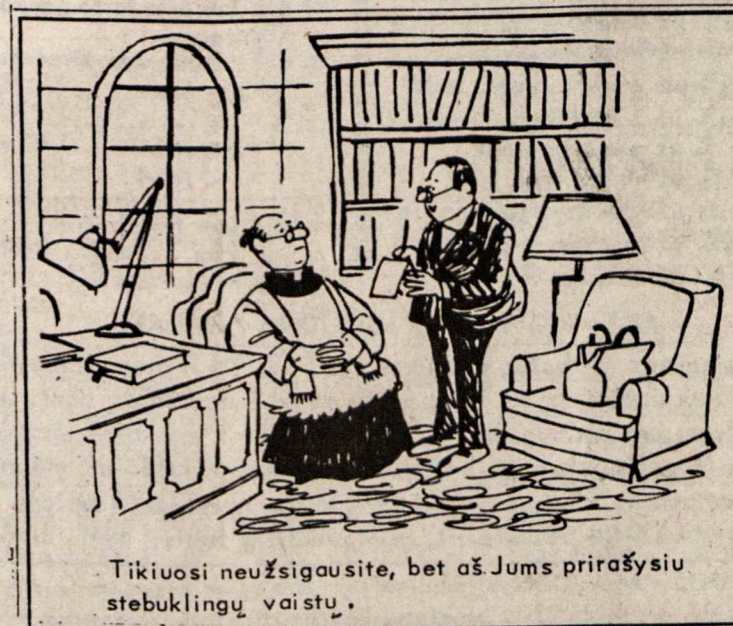
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albalen Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KREMI
VEIDRODŽIAI

ŽALIA NYKŠTIS

KELETAS PATARIMŲ DARŽININKAMS

Kaip labai mėgtume daržininkauti, vistiek būtų maloniau, kad nereikėtų per daug prakaito išlieti lysvių paruošimui pavasarį. Taip pat pageidaujame ir kad būtų kuo mažiau ravėjimo; kad neužpultų daržovių visokie niekadėjai; kad gerai susigertų vanduo po stipraus lietaus; kad žemės sudėtis nemenkėtų ir - galų gale - kad ir iš nedidelio plote lio gautume maksimumo daržovių derliaus. Taigi, esame pasidarę praktiški, gyvendami praktiškame krašte. Štai čia žinomo daržininko St. Robertson'o naudingi patarimai: a/ paruošti lysvę 36" pločio; praėjimui takelis - 18" iš vienos pusės. Jeigu tokia lysvė būtų 10 pėdų ilgio, joje galima būtų išauginti 100 galvų salotų /6" atstumu nuo kiekvienos galvos į visas puses/. Tokiu būdu išvengiama vaikštinėjimas tarp augalų eilių ir žemės suplakimas, kurią paskui tenka kiekvieną pavasarį gerai ir giliai perkasinėti. Tuo tarpu plati, pakelta lysvė lengvai išpurenama pavasarį. Plati lysvė, gerai apsodinta, praleidžia tik pavasario pradžioje žolelių daigus, kuriuos lengva išrauti. Vos tik daržovių lapams išsiskleidus, žemės paviršius gauna žymiai mažiau šviesos ir žymiai mažiau išdygsta nereikalingų žolių.

Uždėtos lentos ant lysvių šonų ir apdengtos plastika, atbaido įvairių rūšių šliaužikus - dieles, sraiges ir pan.

Apibarsčius plonų sluoksnių drožlėmis ar susmulkintais šliaudais žemės paviršių tarp daržovių, apsaugojame jas nuo pelėsių /fungus/, nes lietus neužplaka žemės ant jų lapų, kad yra viena pelėsių atsiradimo priežasčių.

Plačios lysvės tinka uždengti juoda plastika, norint greičiau sušildyti žemę anksti pavasarį ir palaikyti drėgmę karščių metu, užtiesus ją tarp augančių daržovių.

Rudenį, prakasus viduryje lysvės išilgai griovelį, sudėjus į jį įvairių medžiagų /lapus, maisto liekanas ir t.t., kompostui ir vėl užkasus, pavasarį galima lengvai išskirstyti susidariusią trąšą po lysvę.

Plati, pakelta lysvė taip pat geriau sugeria perdidelį vandens kiekį.

Taigi - pasinaudokime tais patarimais, sulaukę pavasario ir pradėję dairytis į kaptukus, kastuvus, grėblius ir įvairias sėklas.

KAIP IŠSAUGOTI SVOGŪNINES GĖLES

Gėlių svogūnai yra lyg mažytis fabrikėlis: juose yra kompaktiškai sutalpinta visos augalo dalys. Pasodinus svogūną ir pradėjus jį laistyti - prasideda gėlės gyvenimo ciklas. Kultūvotų gėlių svogūnus, ypač tropinių, kaip amarielė, nereikia leisti užmegsti sėklas. Leisti toliau aginti lapus, laikyti šviesoje ir normaliai laistyti bei pamaitinti. Pageltus lapams, nukirpti juos šiek tiek virš svogūno, išimti iš vazono, trumpai apkirpti šaknis ir leisti išdžiūti porą savaitių. Po to porą mėnesių palaikyti labai šalta. Tada galima, norint, vėl sodinti į vazoną.

1984 metų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖS 10 d. ir BIRŽELIO 28 d.

14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU

- VILNIUS -
- MASKVA -
- LENINGRADAS -

TAIPGI MES PARUOŠIAME REIKALINGUS DOKUMENTUS
ATSIKVIESTI VIZITUI JŪSŲ GIMINES IŠ LIETUVOS!

KELIONĖS LĖKTUVU Į MIAMI \$ 275.-
Į PARYŽIŲ \$ 588.-

Kelionių reikalais kreiptis:

ADRIA Voyage Inc.

4159 St. Lawrence Blvd.
Montreal, P.Q. H2W 1Y7

31 METŲ PATYRIMAS KELIONIŲ PATARNAVIME!
TEL.: (514) 844-5644

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 90 dienų term. indėl.	už asm. paskolas nuo 11½%
8¾% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskol.
9% už 1 metų term. indėlius	(mortgages):
9¼% už 2 metų term. indėl.	su nekeičiamu nuosimčiu
9½% už 3 metų term. indėlius	1 metų 11%
10% už pensijų planą	2 metų 12%
9% už namų planą	3 metų 12¼%
8% už specialią taup. s-tą	(fixed rate)
7¼% už taupymo s-tas	su keičiamu nuosimčiu
6% už čekių s-tas (dep.)	1, 2 ar 3 metų... 9¾%
	(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 38 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • TELEFONAI: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 23 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	90 dienų term. indėlius ... 8½%
Antradieniais 10-3	180-185 d. term. ind. 8¾%
Trečiadieniais uždaryta	Term. ind. 1 metų 9%
Ketvirtadieniais 10-8	Term. ind. 2 metų 9¼%
Penktadieniais 10-8	Term. ind. 3 metų 9½%
Šeštadieniais 9-1	Pensijų s-tą 10%
Sekmadieniais 9-12:30	Spec. taup. s-tą 8%
	Taupomųjų s-tą 7¼%
	Depozitų - čekių s-tą ... 6%
DUODA PASKOLAS:	
Asmenines nuo 11½%	
Mortgičius nuo ... 9¼%-12%	

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r. - 1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už įrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

PAGERBS POPIEŽIAUS VIZITO KOMITETO TALKININKUS

Kardinolas Carter'is pasiskelbė, kad bus surengtas specialus priėmimas talkininkams, kurie praeitais metais daug pasidarbavo Arkivyskupijoje Toronte, Popiežiaus atsilankymo planavimo komitetuose.

Darbuotojų pagerbimas vyks naujame Konvencijų Centre Toronte, rugsėjo 15 d., šeštadienio vakare, po Popiežiaus atnašautų mišių po atviru dangum, Downsview.

"Komiteto nariai dirbo ne suskaitomas valandas, ruošdamiesi Popiežiaus atsilankymui. Priėmimas juos pagerbtibus dėkingumo išreiškimas už jų kūrybiškumą, popietėse sekmadieniais ir energiją ir dosnumą", - pareiškė kardinolas Carter'is.

• Ryšium su lietuvių operos pastatymu rudenį Toronte DUX MAGNUS, verta prisiminti, kad reikėtų tą operą ir nufilmuoti bent juoda-balta versijoje, jeigu jau kitaip neišsina.

• LIETUVIŲ NAMŲ Valdyba balandžio 5 d. patvirtino naujus narius: O. Adamonienę, V. Gataveckaitę, G. Bijūnienę, O. Guobienę, J. Vingelienę.

LN Socialinės Pagalbos Komitetą sudaro: V. KULNYS, J. S. LIVINSKAS ir E. BIRGIOLAS.

• LIETUVIŲ NAMAI PARĖMĖ meninę veiklą, paskirdami KLB Krašto Valdybai tautinių šokių šventės reikalams - \$1000, Toronto Lietuvių Vyrychorui "ARAD"- \$250.

LIETUVIŲ NAMŲ VELIKŲ STALAS

Karaliaus Mindaugo Menėje Toronto Lietuvių Namai rengia VELIKŲ STALĄ balandžio mėn. 29 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Stalai numeruoti. Bilietus galima įsigyti LN raštinėje. Bus puikios valės, margučiai, Velykų Bobutė.

• ATŽALYNO Tėvų Komitetas rengia metinį pavasarinį koncertą - balių gegužės 5 d., šeštadienį 7 val. v., Toronte Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo Menėje.

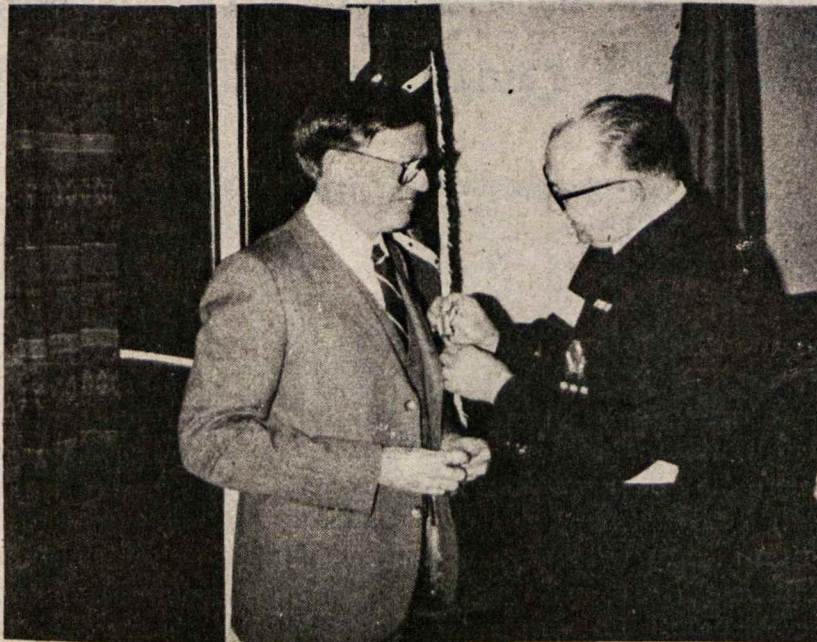
JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK, LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1691 Bloor St West, kampas Indian Rd.). 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE: 487-5591

KANADOS BALTIEČIŲ VETERANŲ VEIKLA

Stepas V A R A N K A

Baltiečių Lygos Suvažiavime Vilniaus Šaulių Rinktinės p-kas J. Šiaučiulis prisega Šaulių Žvaigždės Ordiną G. Lamontagne Nuotr. St. Varankos

Toronto šaulių PŪTVIO Kuopa, vadovaujama Stasio J o k u b a i č i o, surengė š. m. kovo 17 d., 3 val. p. p., Toronte Lietuvių Namuose Baltų veteranų ir šaulių atstovų suvažiavimą.

Suvažiavime dalyvavo apie 130 atstovų su svečiais ir 14 vėliavų. Konvencijos eigą sekė reporteriai, fotografas S. Dabkus ir ją filmavo City TV "City Puls". Svečiai kalbėtojai

Suvažiavime be estų, latvių ir lietuvių atstovų dalyvavo Kanados valdžios aukšti pareigūnai ir kariškiai. Štai jų sąrašas: pagrindinis kalbėtojas buvęs Kanados gynybos ministeris Gilles Lamontagne, senatorius dr. S. Haidasz, gen. G. G. Bell, gen. B. S. Legge, pulk. A. Stevenson, pulk. adv. parlamento atstovas J. Breithaupt, maj. E. Bisschop, parlamento atstovas J. Fliss, Ontario parlamento atstovas T. Ruprecht, estų generalinis konsulas J. Heinsoo, Ontario provincijos premjero W. Davis atstovas P. Kolyn, latvių Kanados Bendruomenės pirm. T. Kronbergs, estų Kanados Bendruomenės pirm. L. Leivat, Kanados LB pirm. adv. Algis Pacevičius ir kiti.

Raštiški Sveikinimai

Sveikino: Kanados min. p-kas P. E. Trudeau, opozicijos vadas B. Mulroney, Lietuvos generalinis konsulas dr. Jonas Žmuidzinaitis, parlamentaras Y. Shimco ir Ontario min. N. Lelux.

Žodžiu pareikšti ir raštiškai atsiųsti suvažiavimui sveikinimai baltiečių veteranams ir šauliams suteikė pasididžiavimą, nes jų veikla yra Kanados politikų ir kariškių teigiamai vertinama.

Konvencijos Dienotvarkė

Visa suvažiavimo programa vyko anglų kalba. Jai vadovavo ir atidaromąjį žodį tarė pirm. St. Jokubaitis, gana plačiai atpasakodamas Sovietų Sąjungos imperialistinius siekius ir Estijos, Latvijos ir Lietuvos užgrobimą; Hitlerio-Stalino draugystės politiką ir jos pasekmes visam pasauliui, ypač pavergtoms tautoms.

Baltų mažos, silpnės tautos nepajėgė stoti į atvirą ilgesnį kovą prieš skaitlingą sovietų armiją. Baltiečių kovotojai-partizanai pasitraukė į miškus ir pogrindį, kur vedė beviltišką kovą, ypač Lietuvos partizanai, kurie laisvės kovą tęsė iki 1953 metų, prarasdami 4% gyventojų. Sovietinis komunizmas Baltijos valstybėse vykdė tų tautų negailestingą gyventojų ir jų kultūros naikinimą.

Per tą ilgą vergijos ir priespaudos laikotarpį baltų tautos neprarado savo pasiryžimo atgauti laisvę. Baltai savo tėvynėje pagal turimas sąlygas kovoja ir priešinasi okupantui. Tiki, kad Sovietų Sąjungos imperija subyrės, kaip ir kitos ankstyvesnės, istorijos bėgyje.

Čia suminėta dalis St. Jokubaičio pranešimo, priimančio, kad Baltų Veteranų Lyga yra Kanados Strateginio Instituto narys, kuris rūpinasi Kanados saugumu. Tai yra plati arena, kurioje baltiečiai veteranai ir šauliai turi galimybės kelti rusišką komunizmo pavojų visam pasauliui, ypač Kanadai, kuri turi labai ilgą, sunkiai apginamą sieną su SSSR.

"Baltic Veteran's League in Canada", kiek jų balsas ir įtaka turi reikšmės, ragina vyriausybę stiprinti savo karines pajėgas, kadangi kaip žinoma, Sovietų Sąjunga laikosi tik tų sutarčių, kurios jai yra naudingos. Tai aiškiai parodo faktas, kai Maskva 1920. VIII. 11 d. Rygoje pasirašė sutartį, garantuojantį Baltijos valstybių neliečiamybę. Tą sutartį 1940. VI. 15 d. Maskva sutrypė, ir tas valstybes jėga okupavo.

Po įžanginio žodžio kun. P. Sarnickas, OFM perskaitė suvažiavimo progai pri-taiktą invocaciją.

Pagrindinio Kalbėtojo Pristatymas

Pagrindinį svečių-kalbėtoją suvažiavimui pristatė senatorius dr. S. Haidasz, buvęs Multikultūralizmo ministeris.

Buv. Kanados gynybos ministeris 1978-1980 m. J. G. Lamontagne, gimęs

1919. IV. 17 d. Montrealyje. Baigęs aukštuosius mokslus, įsigijo P.C.'M.P., ir B.A. laipsnius. Nuo 1939-45 m. tarnavo Kanados aviacijoje, "Les Alouettes" bombonešių dalinyje. 1943 m. bombarduojant Vokietiją, buvo pašautas ir pateko į nelaisvę, kur išbuvo iki karo pabaigos. Apdovanotas įvairiais ordi-

ir šauliams padėką už jų veiklą ne tik savo pavergtom tautom atgauti laisvę, bet ir susirūpinimą Kanados saugumu ir karinių jėgų stiprinimu.

Jo kalba buvo labai palanki Baltijos valstybių atžvilgiu. Jis pareiškė, kur tik galėsias, baltiečių reikalus ginsias ir remsis.

Suvažiavimo dalyviai atsiliejo jam garsiu plojimu. Po to jis buvo apdovanotas Šaulių Žvaigždės Ordiną, kurį jam prisegė Vilniaus Šaulių Rinktinės pirmininkas J. Šiaučiulis, atvykęs iš Montrelio į suvažiavimą. Taip pat Ordiną buvo apdovanotas estų veikėjas, laisvės kovotojų sąjungos pirm. August Jurs.

Suvažiavimo Rezoliucija Vyriausybei

Baltų Veteranų Lygos Suvažiavimo Komisijos paruoštą rezoliuciją Kanados vyriausybei perskaitė estas T. Lindaja, Konvencijos sekretorius. Štai keletas punktų:.. Kaltiname Sovietų Sąjungą už nusikaltimus prieš Baltijos valstybes... Reikalaujame, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo kariuomenę ir visą administraciją iš Baltijos okupuotų valstybių. Išpareigojame kovoti ir stiprinti savo veiklą, kad mums būtų gražinta laisvo apsisprendimo teisė. Prašome pasaulio laisvųjų tautų ir valstybių padėti atitaisyti padarytą Baltijos tautoms didžiulę skriaudą...

Pasibaigus oficialiai konvencijos programai iš garsinės juostelės buvo duoti trijų Baltijos valstybių himnai. /Reikia pasakyti, kad jos nebuvo gerai parinktos. Himnai-tai jautrus ir svarbus reikalas/.

Sekė pietūs, jaunų šokėjų programa ir diskusijos.

/Suvažiavimo rengėjai, Pūtvio Šaulių Kuopos V -ba pasirūpino, kad svečiai ir suvažiavę veteranai bei šauliai nebūtų išalkę. Pavaišino skaniais pietumis. Visiems juk yra žinoma, kad alkanas karys, tai silpnas kovotojas. Kanados šauliai savo veikla užsitarnauja pagarbos

savo draugais.

Nėra pasaulyje kitos tokios valstybės, kurioje būtų tiek daug laisvės, kurią naudojamasi demokratijos priešais, kad ją sunaikintų!!

Baigiant kalbą, jis išreiškė baltiečiams veteranams

• ELENA JUCIŪTĖ atvyksta į Toronto Lietuvių Namus paskaitai GEGUŽĖS 6 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Ta proga bus galima įsigyti ir jos raštų. Rengia TLN Kultūrinė Komisija.

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.
Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	asmenines paskolas 12 1/2%
santapus 7 1/2%	nekilnojamo turto 1m. 10 1/2%
kasdienes palūkanas 7%	nekilnojamo turto 3 m. 12%
už santapus 7%	variable 10 1/2%
term. depoz. 1 m. 9 1/2%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda
term. depoz. 3 m. 10%	Nemokamas pilnas žemės aptarnavimas
reg. pensijų fondo 9 1/4%	
90 dienų depozitus 9%	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

hamilton

METINIS "AIDO" KONCERTAS

Hamiltono Mergaičių Choro AIDAS metinis koncertas - šokiai, ruošiami Rėmėjų Komiteto, įvyks **GEGUŽES 5 d., šeštadienį, 7:30 val.v.** Jaunimo Centre. Šis metinis koncertas savo programa bus labai įdomus. Atvyksta iš Cleveland'o jaunų vyrų dainos vienetas **UŽDAI NUOKIME**, vad. Alg. BIELSKAUS. Šis dainos vienetas į Kanadą atvyksta pirmą kartą. Klek teko patirti, tas vienetas repetuoja, ruošiasi šiam koncertui, nes nori atvežti į Hamiltoną kažką naujo.

AIDAS irgi savo metiniam koncertui stropiai ruošiasi. Susidaro valdas, kad šis AIDO metinis koncertas sa-

MONTREALIS - NEW YORK - RIO DE JANEIRO
BUENOS AIRES - MONTEVIDEO - FLORIANAPOLIS

A. K. E. b. l. y. s.
/tęsinys/

Kitos dienos vakare buvau pakviestas ALOST S-gos p-ko architekto A. Kaminsko ir tos Valdybos narių į argentiniską vakariene viename restorane, kurioje dalyvavo ir jo žmona daktarė, ir jų dukra. Vakariene, kaip čia ir įprasta, prasidėjo tik 9 val.v., su kokteiliais ir mažais užkandžiais. Po to pasirodė kelneris su padėkliu. Ant jo pečiukas su karštom anglim ir ant jų viršaus keptuvė su visokiausiomis mėsom, pradedant nuo ėriuko, ožluko, paršuko, iki jautienos. Irgi gabalai keptų... žarnų. Sako, tai delikatesas; bet jų paragauti nebuvo progos. Žinoma, nebuvo apsieita ir be tų iškilnių argentiniskų vynų. Prie šių mėsinių patiekalų - bulvės, ryžiai ir įvairios daržovės. Labai praktiškas sugalvojimas; nežūrint kiek laiko tęsis vakariene, patiekalai liko visada karšti. Ta mūsų vakariene truko apie 4 valandas, ir viską baigėme viešbutyje El Prezidente, mano kambaryje.

Tai buvo darbo dienos vakaras, bet atrodo, kad čia visada viskas daugiausiai vyksta vėlai vakare ir iki beveik aušros. Stebiesi žmogus, ir klausai, kada jie ilsisi? Gal vidurdienio siesta jiems gelbsti.

Labai maloniai akį nuteikia apstingimas. Mažai tėsimo džinsais dėvinčių. Vyrų daugiausiai dėvi kostiumus, o moterys sukneles. Moterys dar vis tebesipuošia auksiniais rėžiniais ir brangiais žiedais. Kitose valstybėse jau to puošnumo nesimato, ir naktimis žmonės čia dar nebijo vaikštinėti.

Uždarbiai nėra dideli. Bedarbė sukasi tik apie 2%. Išsikalbėjus sako, kad vedusių pora su vienu vaiku, abu dirbdami, gali galą su galu suvesti, bet naujo rūbo jau nebėgi įsigyti. Rūbų kainos yra gana aukštos. Taipogi krenta į akis "macho", kur restoranuose vien vyrai praleidžia ištisas valandas darbo laike, aptardami ir sudari-

montreal

MARGUČIAI IR VINCO KRĖVĖS PREMIJA

buvo svarbiausios temos Lietuvių Akademino Sambūrio Montrealyje susirinkime, kuris vyko Juozo ir Reginos Piečiūčių erdvioje namuose balandžio 13 d. penktadienio vakare.

Justas Kibirkštis, Sambūrio Valdybos p-kas, atidarė susirinkimą, pakviesdamas visus pasimankštinti lietuviškųjų margučių dažyme. Įvadinį trumpą žodį apie juos pasakė Birutė Nagienė, kuri išskėlė ir pamirštą margučių naudojimo būdą - dekoruoti jais medžio šakelę, ar darant pakabučius. Jų iliustracijas pademonstravo iš dail. A. Tamošaičio knygos "Easter Eggs".

Netrukus ilgas stalas buvo apdengtas laikraščiais, o ant jų išsiriavo jau išvirtų baltų kiaušinių eilės, pieštukai, smeigtukai, skaptukai ir atmiešų spalvų stiklinaitės. Pasirodė ir vaško kaitinimo aparatėliai: Irenos Lukoševičienės vieno solidaus stalo, liaus; aiškiai, ne kartą vartotas, Justo Kibirkščio inžinieriškais patobulinimais nušėbines-kaitinant vašką, pasisėmė bulve ir gudriai apskaičiuotais vieliniais laidais suleisti kiaušinius į dažus. Visų žvilgsniai tačiau nukrypo į margučių meistre

Pintinėlės prisipildė margų margiausiais margučiais, ir kiekvienas grįžo. Atsigaivinę kava, pyragais ir baro nektarais, galima sakyti, pasirodė Velykoms.

J. Kibirkštis padėkojo A. Keršienėi ir B. Nagienei, o visi nariai dėkingi už tokį puikų susirinkimą suorganizavimą. b.n.

PAGERBIANT MIRUSĮ, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

A. a. Vytauto VALKAUSKO atminimui, aukojo KLF-dui: po \$25, - P. R. Briklai; Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas; po \$20, - Iz. Mališka, J. N. Kibirkščiai; po \$15, M. A. Joneliai, D. B. Staškevičiai; po \$10, - G. P. Montvilai, A. Kudžma, E. V. Kerbellai, V. Skaisgirys, M. R. Jurkai, K. Toliušis; po \$5, - J. Vasilauskas ir J. Verbyla.

Visiems AČIŲ. KL Fondas

nėdami prekybų projektus. Retai kur tepamatysį jų tarpe moterį.

Argentiniečių tarpe pasisveikinimas gan intymus-bučiuojasi į abu žandus, bet atrodo, kad tik draugų ir artimųjų tarpe. Šiaip, pirmą kartą susipažinus - rankų paspaudimas. Kas nebuvo dar pamatyta City Tous, tai p. Kaminskas pasisūlė pabūti gidu, su savo puikiu automobiliu aprodydamas miestą. Esu jam dėkingas už tai, nes kitaip daug ko nebūčiau pamatęs.

Atrodo, kad ši Buenos Aires lietuvių kolonija yra gana judri ir gyva su jų jaunais vadovais, kurie įdeda daug pastangų ir širdies jėgų išlaikyti ir padaryti veiklą ir pilną gyvumą. Čia jie turi gražią bažnyčią su patogiai ir gražiai sale. Turi keletą gražių klubų, kurių ir mes montrealiečiai neturime ir galime tikrai pavydėti... Veikimo sąlygos yra geros, nereikia nieko naujai kurti ir statyti, o tik išlaikyti. Ant šios kolonijos jaunų veikėjų pečių krinta didelė atsakomybės našta. Buvo malonu su jais susitikti, pasidalyti išpučiais.

Taip tos 4 dienos šuoliu prabėgo. Reikia jau imti kelionės krepšį ir keliauti toliau, neatsižvelgiant, kaip čia gera būtų. Vasario 23 d. P. Kaminskas pristato mane į Buenos Aires orauostį, kelionėn į Montevideo. Ačiū jam už malonią globą ir paslaugas. Tariau vienas kitam "iki pasimatymo", nes kovo 16 d. dar teks bent trumpai pasimatyti.

Atlikus reikiamus formalumus, einame jau į mažesnę argentiniečių lėktuvą, kuris nudangins mus į Urugvajaus sostinę vasario 23 d. 16 val. 30 min. - jau esame pakilę. Seku per langą šio gražaus krašto paskutinius vaizdus. Už valandos laiko, jau esame kitoje valstybėje. Nusileidus Montevideo ir perėjus muitinės ir emigracijos formalus, išėjus jau sutinku belaukiantį mielą Montevideo lie-

A + A

ERTAI MARTINAITIENEI

mirus,

jos vyrui JONUI, broliui Jonui ŠULMISTRUI, seseriai Lenai LEIPIENEI, jų TĖVAMS bei kitiems giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškiam ir kartu liūdime -

PETRAS JUODELIS
ir SESUO

tuvių kleboną kun. J. Giedrį su savo prieteliu/kurio pavardė taip ir išslydo iš atminties/. Pirmiausia mane pristatė nuvežė į jo rezidenciją, buvusio nepriklausomos Lietuvos atstovo žmonai A. Griškonienėi. Pasirodo, kad p. Griškonienė yra sesuo a. a. Sinienės, kuri čia, Montrealyje su šeima gyvena ir buvo ilgametė Aušros Vartų Choro dainininkė. Jos dukros ir anūakai, kai kurie, tebegyvena Montrealyje. Po to nuveža pas Karmeną ir Antaną Gudynus. Šioje malonioje šeimoje praleidau keletą dienų. Jų namai gražūs, tipinga uragvajiečių statyba. Kiemas nemažas, su gėlynu, koridorius platokas, ir jame uždengia dangaus šviesą vynuogynas. Gražios vynuogių kekės kabo, bet dar nėra prisirpusios. Savotiškai gražus vaizdas.

Jų vaikai jau užaugę ir išsimokslinę - sūnus ir duktė - vedę, gyvena savo namuose. Ponios motina gyvena kartu čia. Ši senutė puikiai kalba vokiškai, tai teko vėliai palamyti liežuvių šioje kalboje. Vaikai gyvena netoliese, tai dažnai įkrenta pasikalbėti ir aplankyti savo tėvus. Su jais daugiau ar mažiau, teko pasikalbėti mišiniu kalbų.

Esu dėkingas už jų pasiūlymą aplankyti garsiąją Urugvajaus vasarvietę Punto del Este, kuri randasi 100 km. nutos vietos. Kelias vingiavosi vis arti jūros, ir pro auto - buso langą galėjau žiūrėti į nuostabią gamtą, bažnytkaimius, miestelius ir neramiąją jūrą. Gidė vis atkreipdavodė dėmesį į reikšmingesnius vaizdus ir pastatus. Ji kalbėjo ispaniškai ir angliškai, nors autobuse tebuvo 4 žmonės, angliškai kalbantys: amerikony pora, vienas argentinietis vokiečių, kalbantis keliomis kalbomis, kuris buvo aklas. Su juo teko sėdėti kartu. Kalbėjomės vokiškai. Kiti buvo turistai iš įvairių Pietų Amerikos kraštų.

Vasario 26 d. su p. Gudynu išsirengėme aplankyti vieną iš tvirtovių ant kalno ir apžiūrėti visokių rūšių ginklų toje tvirtovėje. Ji kelių šimtų metų senumo. Iš ten - netoli į lietuvių bažnyčią popietinėm mišiom, 4 val. Čia sutinku jų vargonininką V. Dorelį. Jis palydėjo vargonais mano giedamas giesmes. Mišias laikė kleb. kun. J. Giedrys.

Po mišių visi sugužėjo į bažnyčios gražią salę valsiams. Atsilankė ir p. Griškonienė. Čia klebonas pristatė kanadietį iš šaltojo krašto. Tenka trumpai pakalbėti ir duoti mažą dainų pygnę. Po to įjungiau visus į mūsų gražiąsias liaudies dainas, kurias žmonės su malonumu dainuoja, nežiūrint kokiam krašte bebūtų, tik reikia, kad kas vestų.

Kleb. kun. Giedrys yra ta asis, apie kurią viskas sukas. Jis - leidėjas plokštelių, kasečių, globėjas choro ir tautinių šokių, radijo programos puoselėtojas ir vedėjas. Kai pasižiūri į jo daromus darbus, pagalvojai, kur jis suvanda viskam energijos ir laiko. Nebereikalo kitų kraštų lietuvių pasisako: "O, kad mes turėtume šitokią asmenybę..."

Miestą parodyti apsiėmė patsai šeimininkas p. Gudynas. Miestas nėra didelis, bet gražus savo parkais ir generolų statulom, sėdinčiom ant arklių. Dangoraižių daug nėra. Urugvajuje pragyvenimas gana brangus, Bedarbėdidelė. Kraštas beveik neturi industrijos, viskas bazuo - jasi ant žemės ūkio. Ta depresija jaučiasi ir matosi žmonių veiduose. Jauni žmonės svajoja kaip nors išemigruoti į geresnį kraštą. Valdo kariuomenės diktatūra, kuri ne - pajėgia pakelti žmonių gerbūvio.

Laikas atsiveikinti su šia malonia šeima ir pasikeisti adresais. Ponia Gudynienė atminimui įteikia gražią ir tipiską dovanėlę - indelį gaučo arbatai! "mate" arbatos ir pyptutę jai siurbti. Krautuvų languose mažiau tas pyptutės, bet niekaip negalėjau suprasti, kam jos vartojamos. Dabar aišku.

Ir duktė, ir motina yra geros šeimininkės; jos klausė, ar nežinau, kur gauti gerą receptą "Napoleono" tortui. Grįžęs namo, paprašiau mūsų mielą nepriklausomos Lietuvos valstybės Operos solistę E. Kardelienę, kad ji pasidalintų tomis žinomis su tolimomis uragvajietėmis, ką ji mieliai padarė.

Toliau teko vykti į Braziliją, uragvajiečių Pluma lėktuvu. Nusileidus Porto Alegre ir vėl visokie formalumai. Bet laiko užtektinai. Iš čia perima Trans-Brazilian lėktuvus. Vasario 27 d., 16 val. pakylame link Florianopolio, Sta Caterina provincijoje. Skridimo laikas - 40 minučių. Florianopolio orauostis mažukas.

Dino VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD

ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.

Tel. 845-2912 **EMBASSY FUR**

LAIKOVIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

Nepriklausoma Lietuva

SPAUDOS BALIUS

1984 m. gegužės 5 d. šeštadienį, 7 v.v.,
Šv. KAZIMIERO parapijos salėje,

3426 PARTHENAIS

PROGRAMOJE

MONTREALIO VYRŲ OKTETAS
Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ

- Šilta vakarienė,
- Loterija,
- Baras,
- Premijuojami šokiai
- Groja Jono RIMEIKIO orkestras

Įėjimas: 10 dol.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI!

VALDYBA

MIRUSIEJI:

• NAURA Petras, 82 m. mirė balandžio 11 d. savo namuose.

Liko žmona Marija, duktė Jura su šeima.

• ŠILINIS Albinas, 84 m., mirė ligoninėje.

Liko žmona Onytė, sūnus Bronius /Bruno/.

Užuoja mirusiųjų artimiesiems.

• VELIKŲ RYTĄ PRISIKĖLIMO PAMALDOS AV Papijoje vyks 6:30 val

• Tėv. St. KULBIS išvyko ilgiam laikui į Europą. Grįš birželio mėnesį.

Pildau pajamų mokesčių formas, Fed. ir Prov. INCOME TAX RETURNS

Laima Skučaitė-Rukauskienė
Tel: 697-3846

DR. J. MALISKA
DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

• "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" Spaudos Baliaus loterijai, nuoširdus mūsų skaitytojas V. G e o r g i j a s, paaugojo \$24,-. Nuoširdus AČIŪ!

• "Nepriklausomos Lietuvos" Bendrovės Valdybos posėdis šaukiamas BALANDŽIO mėn. 27 d. 6 val. v. "NL" patalpose.

Valdybos Pirmininkas

• "NL" 12-tamė nr., žinutėje apie Baltic Veterans League suvažiavimą š.m. kovo 17 d., Toronte, atstovų iš Montrealio tarpe buvo taip pat ir L.K. Mindaugo Šaulių Kuopos Montrealyje pirmininkas Augustinas Mylė.

Anoje korespondencijoje per neapsižūrėjimą buvo praleista jo pavardė. Apgailestaujame.

"NL" • Skulptorius J. DAGYS perdavė savo dovaną Nepriklausomos Lietuvos "Didžiajai

Loterijai. Tai graži medžio skulptūra, kurią iš Toronto atvežė į Montrealį Juozas Piečaitis. Nuoširdžiai dėkojame!

• Mažajai "NL" Loterijai atnešė laimikus: p. Micklenė, P. Juodkojis, A. Kirkvienė, O. Matulienė, M. Petrauskis. Didelis AČIŪ!

• BUDRYS Algis paaugojo "NL" \$200, remdamas lietuviško spaudos žodžio išlaikymą. Nuoširdus AČIŪ!

LITO METINIS SUSIRINKIMAS

Balandžio 14 d., po pietų, LITO visuotinį susirinkimą atidarė LITO Valdybos pirmininkas Algis Kličius. Jis susirinkimui ir pirmininkavo.

Pranešimai buvo: A. Kličiaus, LITO vedėjo Br. Nedarov, Kredito Komisijos p-ko J. Kibirkščio, Revizijos Komisijos sekretoriaus K. Tolušio.

Valdyboje šiemet baigė kadencijas Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė ir Romas Išganaitis. Naujai į Valdybą išrinko 3-jų metų kadencijai Juozą Bernotą ir Rūtą

Pocauskaitę-Rudinskienę. Į Kredito Komisiją aklamacijos būdu buvo perrinktas Justas Kibirkštis, kurio kadencija buvo pasibaigus. Tuo pačiu į Revizijos Komisiją perrinktas Robertas Bernotas.

Buvo patiktos 1983 ir 1984 m. apyskaitos ir balansai.

Po diskusijų, balansai, apyskaitos ir pelno paskirstymas buvo priimti, taip pat ir 1985 m. sąmata.

Po klausimų ir sumanymų dalies, kurioje dalyvavo labai aktyviai susirinkimo nariai, uždarymo padėkos žodį tarė Algis Kličius.

Sekė vakarienė, kurią suorganizavo Jonas Adomonis, pakvietęs šeiminkauti mūsų pasižymėjusią toje srityje specialistą E. Kurylo; ji ne tik skaniai, bet ir labai gražiai viską paruošė.

LITAS laikosi tvirtai, jo kapitalas auga, ir atėttis graži.

Valdybą dabar sudaro /alfabeto tvarka/: J. Bernotas, Br. Bulota, H. Dauderis, A. Drešerienė, A. Kličius, V. Rudinskas, R. Rudinskienė. A.B.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$1,000.00

1 metų 9.5 %

Terminuoti indėliai:

1 metų 9 %

180 - 364 d. 8.5 %

30 - 179 d. 8 %

Trumpalaikius indėlius

už \$20,000 ir daugiau

Taupomos sąskaitos:

Specialios 7.25 %

Su draudimu 7 %

Čekių sąskaitos 5 %

Nekilnojamo turto, Asmeninės ir Prekybines.

Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm., Antr. Treč. 9:00 - 3:00

Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00

Penktadieniai 10:00 - 6:00

Sėkmadieniais nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽES 15 d.

1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10:30 - 12:30

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

MEMBER

FOTO M.L.S. SYSTEM

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA